

Det kongelige nærings- og fiskeridepartement
Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Vår ref.:
13/4788-13
Løpenr.:
22303/15

Saksbehandler:
Berit Koht
Tlf. dir.innvalg:
77 78 82 41

Arkiv:
601 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
15.06.2015

HØRINGSUTTALELSE FRA TROMS FYLKESKommUNE - ENDRINGER I LOV OG FORSKRIFT OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Det vises til høringsbrev av 17. mars 2015 med frist for å inngi hørings svar 17. juni 2015.

Troms fylkeskommune vil med dette avgi sine kommentarer og innspill til høringen om endringer i lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

Fylkesrådet behandlet saken i fylkesrådssak 127/15. Saken i sin helhet og fylkesrådets vedtak kan lese her:

<http://innsyn-vs.tromsfylke.no/motedag?offmoteid=2586>

Høringsnotat 1: Forslag om endringer i lov om offentlige anskaffelser

Samfunnsansvar

Troms fylkeskommune er glad for at loven tydeliggjør viktigheten av å ivareta viktige samfunnshensyn i anskaffelsesprosessene.

Troms fylkeskommune mener det er viktig og ivareta menneskerettigheter i anskaffelsene. Vi vil imidlertid understreke at det er vanskelig å gjennomføre kontroller, for eksempel av forhold under produksjonsprosessene, slik det nevnes i høringsskrivet. Troms fylkes mener derfor at kontrollvirksomhet må gjøres i nært samarbeid med offentlige tilsynsmyndigheter innenfor disse kompetanseområder.

Krav om lærlinger i offentlige anskaffelser

Troms fylkeskommune støtter forslaget om at departementet i forskrift kan pålegge offentlige organer å stille krav om at leverandøren er tilknyttet en lærlingordning, og at en eller flere

---

Besøksadresse

Strandveien 13

Postadresse

Postboks 6600, 9296 TROMSØ

Telefon

77 78 80 00

Epost mottak

postmottak@tromsfylke.no

Telefaks

77 78 80 01

Bankgiro

4700 04 00064

Internettadresse

www.tromsfylke.no

Org.nr.

NO 864 870 732

lærlinger deltar i arbeidet med utførelsen av kontrakten. Det må imidlertid iverksettes slik at ikke lokale leverandører utelukkes fordi de ikke får tak i lærlinger eller fordi de er for små til å ha lærlinger. Frafallet mellom Vg2 og læretiden er høy blant annet som følge av mangel på lære plass. Vi mener derfor at muligheten til å stille krav om bruk av lærlinger er et viktig virkemiddel for å øke tilgangen på lære plasser.

Høringsnotat 2: Forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser

2.6 Regler som gjelder for alle anskaffelser

2.6.1 Generelt

Bestemmelsen om rådgiverhabilitet og innkjøpsentraler foreslås foreløpig tatt i inn i del III i forskriften. Departementet ønsker innspill på om disse bestemmelsene heller bør plasseres i del I.

Bestemmelse om rådgiverhabilitet bør etter Troms fylkeskommunes mening plasseres i del I fordi denne regelen vil kunne få anvendelse i alle anskaffelser, også anskaffelser etter del I og II i forskriften.

2.6.3 Lærlingeklausul

Troms fylkeskommune støtter forslaget til endret lærlingeklausul. Se forøvrig hørings svar under Høringsnotat 1: Forslag om endringer i lov om offentlige anskaffelser.

3 Anskaffelser over EØS-terskelverdiene

3.1 Strukturen til forskriftens del III

Departementet foreslår å strukturere forskriftens del III på en ny måte. Det foreslås at rekkefølgen på kapitlene og bestemmelsene følger anskaffelsesprosessens løp. Troms fylkeskommune er positive til strukturendringen. Det forutsettes imidlertid at overskriftene er enkle og beskrivende i forhold til innholdet. Inndelingen i del I bør samsvare med inndelingen i del II.

3.2 Planlegging av anskaffelsen

3.2.1 Dialog med markedet før konkurranse

Det nye direktivet har bestemmelser om forberedende markedsundersøkelser. Tidligere bestemmelse var formulert som en forbudsbestemmelse, mens det nye direktivet viser til hvilke tiltak som oppdragsgiver skal gjennomføre for å sikre at konkurransen ikke blir vridd som følge av rådgivning fra leverandør.

Forslaget til nye bestemmelser gir et signal om at dialog er tillatt og tar bort noe av "frykten" for å søke råd før kunngjøring av konkurranse. Bestemmelsen kan også bidra til innovasjon.

Troms fylkeskommune er positive til mer dialog med leverandørmarkedet i forkant av konkurranser. Både markedsundersøkelser og direkte dialog med leverandører kan gi et bedre konkurransegrunnlag, og dermed gi tilbud som bedre oppfyller våre behov.

3.2.8 Merkeordninger

Direktivet om merkeordninger inneholder flere materielle endringer fra dagens bestemmelse.

Troms fylkeskommune synes det er positivt at oppdragsgiver nå kan henwise direkte til tredjeparts sertifiserte merkeordninger. Vi stiller oss imidlertid undrende til forutsetningene til bruk av merkeordninger. Blant annet må oppdragsgiver kunne knytte samtlig underliggende merkekrav (som er krav til oppfyllelse av merkeordning) til leveransen. Det betyr i praksis at vi må kunne identifisere alle underliggende krav som må oppfylles for å få sertifiseringene og i tillegg sikre at de underliggende kravene kan knyttes til leveransen. Det er utenfor vårt kompetanseområde å gjøre slike vurderinger og da faller meningen med bestemmelsen bort.

Vi støtter forslaget om å kunne henwise direkte til merkeordninger, men vi støtter ikke forutsetningene som kreves.

3.2.9 Kvalifikasjonskrav

Det nye direktivet innfører en ny bestemmelse som består av en egenerklæring som foreløpig bevis for at leverandøren oppfyller kvalifikasjonskrav og utvelgelseskriterier og for fravær av avvisningsgrunner.

I høringsvar til NOU 2014:4 Enklere regler bedre anskaffelser skrev Troms fylkeskommune:

Dokumentasjon av kvalifikasjonskrav

Utvalget foreslår utstrakt bruk av egenerklæringer i stedet for innsending av dokumentasjon for tilbyders kvalifikasjoner. Troms fylkeskommune er ikke enige med utvalget og utvalgets argumentasjon. Det skjer relativt ofte at tilbydere blir avvist grunnet manglende kvalifikasjoner.

Dette er fortsatt vår vurdering av forslaget.

3.2.11 Beregning av livssyklus kostnader

Det nye direktivet benytter en mer vidtrekkende definisjon av begrepet livssyklus kostnader enn det hittil har operert med i Norge. Hittil har kun kostnader på oppdragsgivers hånd vært ansett relevante, men etter det nye direktivet kan også kostnader som andre må bære, inkludert samfunnsmessige omkostninger som økte miljøbelastninger, vektlegges.

Troms fylkeskommune vurderer det som vanskelig å kontrollere og etterprøve informasjon fra leverandør slik at dette ikke blir en ny arena for taktisk prising.

Hvis det foreligger utprøvde metoder for beregning av livssyklus kostnader som oppdragsgiver enkelt kan benytte, er vi positive til forslaget.

3.2.12 Oppdeling av kontrakt

Troms fylkeskommune mener det bør være opp til den enkelte organisasjons retningslinjer og innkjøpspolitikk å vurdere ønsket om å dele opp kontrakter. Vi støtter departementets forslag om ikke å innføre en plikt for oppdragsgiver til å dele opp kontrakter.

Vi støtter ikke forslaget om begrunnelsesplikt i forslaget til ny forskrift § 14-1 (2).

3.3 Gjennomføring av konkurransen

3.3.1 Fremgangsmåte ved valg av leverandører og tildeling av kontrakt

En av de nye reglene er at oppdragsgiver i gjennomføringen av en åpen anbudskonkurranse kan evaluere tilbudene før kontroll av om kvalifikasjonskravene er oppfylt eller om det foreligger grunner for avvisning.

Denne forskriften gir kun mening dersom bestemmelsen om egenerklæring i pkt. 3.2.9 Kvalifikasjonskrav innføres.

Det er ikke naturlig å evaluere tilbud før kvalifisering av leverandører. Det vil være ineffektivt å evaluere avviste leverandørers tilbud. Disse vil ha innvirkning på sluttresultatet slik at evaluering må skje på nytt dersom det viser seg at enkelte leverandører skulle vært avvist. Troms fylkeskommune støtter ikke forslaget.

3.3.5 Ettersending av opplysninger og dokumentasjon

Avklaringsadgang gir større adgang til å avklare feil og mangler i tilbudene forutsatt at avklaringene ikke medfører endring av tilbudet. Bestemmelsen vil kunne medføre færre avvisninger på grunn av formalfeil og slurv, og dermed også gi færre klagesaker.

Troms fylkeskommune støtter forslaget.

3.12 Sanksjoner

Dette tar Troms fylkeskommune stilling til i høringssvar for endringer i håndhevelsesreglene.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Et viktig mål med EUs revisjon av anskaffelsesdirektivene er å redusere transaksjonskostnadene for oppdragsgivere, så vel som leverandører.

Etter Troms fylkeskommunes vurdering er det ikke entydig at endringene reduserer transaksjonskostnadene. Noen regler vil forenkle hverdagen for både oppdragsgiver og leverandør, mens andre skaper store utfordringer i forhold til kontroll og kompetanse. For eksempel kreves det mye ressurser dersom vi må sette oss inn i samtlige underkrav for de merkeordningene vi etterspør. På den annen side blir forhandlingsmulighetene noe bedre slik at vi slipper å avvise gode leverandører på grunn av formaliteter. I tillegg får vi kortere tidsfrister som bidrar til mer effektive og fleksible prosesser.

Fremdeles er det rom for å gjøre anskaffelsesprosessene mer effektive, men å åpne for mer forhandlinger er et steg i riktig retning.

Med vennlig hilsen

Berit Koht
økonomisjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Kopi:

Helene Lockertsen